

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Кафедра _____

тваринництва та харчових технологій

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан аграрного факультету

Лілія МАРТИНЕЦЬ

18 вересня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 6 Інноваційні технології виробництва продукції тваринництва

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Ступінь вищої освіти _____

Магістр

(бакалавр, магістр)

Факультет (назва)	Галузь знань (шифр і назва галузі знань)	Спеціальність (шифр і назва спеціальності)	Освітня програма (назва освітньої програми)
Аграрний	20 «Аграрні науки та продовольство»	204 «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва»	«Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва»

Київ – 2023

Розробники: Берестова Л.Є., канд. с.-г. наук, доцент
кафедри тваринництва і харчових технологій
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри:
тваринництва та харчових технологій
(назва кафедри)

Протокол № 13 від 04 серпня 20 23 р.

Завідувач кафедри: тваринництва та
харчових технологій

(підпис)

Валентина
МОГУТОВА
(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією факультету:

Аграрного
(назва факультету)

Протокол № 9(1) від 14 вересня 20 23 р.

Голова методичної комісії:

(підпис)

Овчаренко О. А.
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Метою викладання навчальної дисципліни "Інноваційні технології виробництва продукції тваринництва" є формування у студентів системи знань і навиків з питань інноваційних технологій виробництва продукції тваринництва, підготовка висококваліфікованих фахівців, що володіють загальними знаннями з порівняльної оцінки та функціонування сучасних технологій виробництва продукції тваринництва.

Основними завданнями вивчення дисципліни "Інноваційні технології виробництва продукції тваринництва" є:

- Надання знань щодо сучасних інноваційних технологій виробництва продукції тваринництва та особливостей їх застосування в різних умовах;
- Прищеплення студентам певних практичних навичок з інноваційних технологій виробництва продукції тваринництва;
- Формування у студентів сучасного бачення закономірностей біології, індивідуального розвитку, відтворення і селекції в тваринництві;
- Надання умінь щодо організації комплексу технологічних процесів вирощування, годівлі, прибирання гною, внесення підстилки, доїння, забезпечення мікроклімату та комфорту тварин.
- Надання майбутнім спеціалістам знань з біологічних основ розведення сільськогосподарських тварин, з біології живлення домашніх тварин різних видів і організації науково обґрунтованої годівлі, технології заготівлі кормів, методів оцінки поживності та якості кормів, контролю повноцінності годівлі тварин.
- Засвоєння студентами основних параметрів та принципів сучасних інноваційних технологій виробництва основних видів продукції тваринництва в господарствах з різною формою власності, які торкаються спеціального тваринництва та його інтенсифікації.
- Розвиток у студента здатності до самостійного здобування знань, виховання творчого підходу до вирішення проблем технології виробництва продукції тваринництва з низькою собівартістю та високою рентабельністю.

Згідно з вимогами освітньої програми навчальна дисципліна спрямована на формування програмних компетентностей: Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК2 .Здатність розробляти, організовувати та здійснювати заходи з підвищення продуктивності тварин, контролю безпечності та якості продуктів їх переробки й ефективності її виробництва.

СК4. Здатність моделювати та проектувати технологічні процеси виробництва і переробки продукції тваринного походження.

СК5. Здатність організувати підприємницьку і фінансову діяльність та оцінювати економічну ефективність виробництва і переробки продукції тваринного походження.

СК9. Здатність застосовувати сучасні методи та інструменти для дослідження технологій виробництва та переробки продукції тваринництва, а також забезпечення якості продукції.

Результати навчання

ПРН1. Оцінювати та забезпечувати якість та безпечність технологій виробництва продукції тваринництва, кормів та кормових засобів, рівнів живлення тварин та продукції тваринного походження.

ПРН2. Розробляти, впроваджувати й модернізувати ефективні технології і процеси у сфері виробництва і переробки продукції тваринництва.

ПРН3. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань та створення нових технологій та продуктів в сфері тваринництва та в ширших мультидисциплінарних контекстах.

ПРН6. Будувати та досліджувати моделі технологічних процесів виробництва і переробки продуктів тваринництва, оцінювати їх адекватність, визначати межі застосовності.

ПРН10. Нести відповідальність за розвиток професійних знань і практик, оцінювання стратегічного розвитку команди, формування ефективної кадрової політики.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Опис підготовки фахівців	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 11	Галузь знань :20 «Аграрні науки та продовольство»	Обов'язкова	
	Спеціальність 204 «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва» Освітня програма Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва		
Змістових модулів	Рівень вищої освіти: другий Ступінь освіти: магістр	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин: 330		2023	
		Семестр	
		1	1
		Лекції	
		48 год.	6 год.
		Практичні	
		54 год.	8 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
	Самостійна робота		
	228 год.	316 год.	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних -6,8 самостійної роботи здобувача -15		Форма контролю іспит	

5. Програма навчальної дисципліни

ТЕМА 1. Інноваційні напрямки розвитку галузі тваринництва Основи повноцінної годівлі. Поняття про повноцінну годівлю с.-г. тварин. Схема зоотехнічного аналізу кормів. Нові показники, використовувані при оцінці кормів і раціонів, їх норми в годівлі тварин.

ТЕМА 2. Інноваційні методи заготівлі кормів Сучасні технології заготівлі кормів і нової Поняття в кормах, їх класифікація; фактори, що впливають на склад і поживність; державні стандарти на корми. Наукові основи

приготування сіна силосу і сінажу. Прогресивні способи заготівлі та зберігання кормів
Способи консервування та підготовки кормів до згодовування

ТЕМА 3. Інноваційні технології виробництва комбікормів і преміксів
Комбікорми для свиней, комбікорми для сільськогосподарської птиці, комбікорми для великої рогатої худоби

ТЕМА 4. Інноваційні технології нормованої годівлі високопродуктивних тварин
Основи нормованої годівлі твар. Основні елементи системи нормованої годівлі (потреба і її складові частини, норма, раціон і його структура, тип годівлі і т.д.). Біологічні основи живлення жуйних тварин.

ТЕМА 5. Інноваційні методи годівлі свиней
Особливості травлення свиней. Засвоєння поживних речовин корму в різних відділах шлунково-кишкового тракту. Годівля холостих, супоросних і підсисних свиноматок норми, раціони і їх структура.

ТЕМА 6. Інноваційні методи годівлі сільськогосподарської птиці.
Особливості травлення і обміну речовин у птиці. Типи і способи годівлі птиці. Підготовка кормів до згодовування. Нормування і організація годівлі птиці.

ТЕМА 7. Біологічні особливості сільськогосподарських тварин.
Одомашнення та походження різних видів сільськогосподарських тварин, Поняття про диких, приручених, свійських і сільськогосподарських тварин. Порівняльна оцінка біологічних та господарських особливостей молочної та м'ясної худоби, свиней, овець, кіз, коней, кролів, звірів, птиці, бджіл ташовкопрядів. Конституція, екстер'єр та інтер'єр худоби, їх зв'язок з функцією внутрішніх **органів, кількістю та якістю одержуваної продукції**

ТЕМА 8. Індивідуальний розвиток тварин. Генетичні основи онтогенезу та його зв'язок з філогенезом. Ріст і розвиток. Періоди онтогенезу. Закономірності індивідуального розвитку тварин різних видів та фактори, що впливають на нього. Методи вивчення росту сільськогосподарських тварин.

ТЕМА 9. Забезпечення комфортних умов утримання для тварин. Будівництво нових та реконструкція існуючих тваринницьких приміщень. Вплив погодних умов та сезонності на продуктивність сільськогосподарських тварин. Мікроклімат у тваринницькому приміщенні та способи його забезпечення. Способи внесення підстилки в місця відпочинку тварин. Порівняльна оцінка різних способів прибирання гною.

ТЕМА 10. Зоотехнічний і племінний облік у тваринництві. Принципи організації обліку в тваринництві. Особливості обліку залежно від виду сільськогосподарських тварин. Використання комп'ютерної техніки у селекційно-племінній роботі, обліку продуктивності тварин і програмуванні виробництва продукції тваринництва.

ТЕМА 11. Селекція у тваринництві. Поняття про породу, її структуру. Успадковуваність і мінливість. Відбір і підбір. Методи розведення. Державні книги племінних тварин (ДКПТ) та їх значення в племінній роботі з породами. Організаційні форми племінних господарств.

ТЕМА 12. Оцінювання племінних якостей тварин. Оцінка племінної цінності тварин за походженням, родоводом та боковими родичами. Оцінка за власною продуктивністю. Значення плідників для темпів генетичного прогресу. Великомасштабна селекція. Оцінювання племінної цінності тварин за боковими родичами. Оцінка племінної цінності за якістю потомства. Оцінювання методом BLUP.

ТЕМА 13. Молочна та м'ясна продуктивність сільськогосподарських тварин. Оцінювання корів за молочною продуктивністю: вмістом жиру, білка, сухої речовини у молоці; надоем за лактацію, за 305 днів лактації, вищим добовим надоем, прижиттєвим надоем, кількістю молочного жиру і білка за 305 днів лактації. Оцінювання тварин за м'ясною продуктивністю. Зажиттєва оцінка (жива маса, вгодованість, скороспілість, витрата корму на одиницю продукції), післязabійна (зabійна маса, маса туші, zabійний вихід, морфологічний і хімічний склад туші, калорійність м'яса). Фактори, що впливають на м'ясну продуктивність тварин.

ТЕМА 14. Інші види продуктивності сільськогосподарських тварин. Оцінювання за вовною, смушковою, шубною і хутровою продуктивністю овець, кіз, кролів і хутрових звірів. Поняття про фізичну масу вовни та вихід чистого волокна. Оцінювання сільськогосподарської птиці за яєчною продуктивністю (несучість та їх середня маса). Бажаний тип коней залежно від мети використання (спортивний, робочий). Жвавість спортивних коней та їх рекорди. Облік роботи коня. Продукція бджільництва та шовківництва.

ТЕМА 15. Перспективи і шляхи збільшення виробництва продукції тваринництва та покращення якості за рахунок впровадження інновацій. Значення тваринництва у забезпеченні населення продуктами харчування та промисловості сировиною. Роль і місце дисципліни "Інноваційні технології виробництва продукції тваринництва". Значення господарств різних форм власності у підвищенні рівня виробництва продукції тваринництва, підвищенні її якості і зниженні собівартості.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	ла б	с.р.		л	п	ла б	с.р.
Тема 1. Інноваційні напрямки розвитку галузі тваринництва. Основи повноцінної годівлі	23	4	4		15	22		1		21
Тема 2 Інноваційні методи заготівлі кормів	23	4	4		15	22		1		21
Тема 3 Інноваційні технології виробництва комбікормів і преміксів	19	2	2		15	22	1			21
Тема 4 Інноваційні технології нормованої годівлі високопродуктивних тварин	27	4	6		17	22	1			21
Тема 5 Інноваційні методи годівлі свиней	19	2	2		15	22		1		21
Тема 6 Інноваційні методи годівлі сільськогосподарської птиці	19	2	2		15	22	1			21
Тема 7 Біологічні особливості сільськогосподарських тварин	23	4	4		15	23		1		22
Тема 8 Індивідуальний розвиток тварин	24	4	4		16	22	1			21
Тема 9 Забезпечення комфортних умов утримання для тварин	23	4	4		15	22		1		21
Тема 10 Зоотехнічний і племінний облік у тваринництві	19	2	2		15	22	1			21
Тема 11. Селекція у тваринництві	23	4	4		15	22		1		21
Тема 12 Оцінювання племінних якостей тварин	23	4	4		15	21				21
Тема 13 Молочна та м'ясна продуктивність сільськогосподарських тварин	25	4	6		15	22	1			21
Тема 14 Інші види	21	2	4		15	22		1		21

продуктивності сільськогосподарських тварин										
Тема 15. Перспективи і шляхи збільшення виробництва продукції тваринництва та покращення якості за рахунок впровадження інновацій	19	2	2		15	22		1		21
Усього	330	48	54		228	330	6	8		316

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Інноваційні напрямки розвитку галузі тваринництва. Основи повноцінної годівлі.	4	1
2	Інноваційні методи заготівлі кормів	4	1
3	Інноваційні технології виробництва комбікормів і преміксів	2	
4	Інноваційні технології нормованої годівлі високопродуктивних тварин	6	
5	Інноваційні методи годівлі свиней	2	1
6	Інноваційні методи годівлі сільськогосподарської птиці	2	
7	Біологічні особливості сільськогосподарських тварин	4	1
8	Індивідуальний розвиток тварин	4	
9	Забезпечення комфортних умов утримання для тварин	4	1
10	Зоотехнічний і племінний облік у тваринництві	2	
11	Селекція у тваринництві	4	1
12	Оцінювання племінних якостей тварин	4	
13	Молочна та м'ясна продуктивність сільськогосподарських тварин	6	
14	Інші види продуктивності сільськогосподарських тварин	4	1
15	Перспективи і шляхи збільшення виробництва продукції тваринництва та покращення якості за рахунок впровадження інновацій	2	1
	Разом:	54	8

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	.Особливості травлення у жуйних тварин	6	21
2	Наукові принципи і системи нормування живлення	6	21
3	Особливості годівлі корів у залежності від фаз фізіологічного циклу	6	21
4	Нормування годівлі худоби спеціалізованих м'ясних порід.	6	21
5	Інноваційні технології в молочному скотарстві	8	22
6	Інноваційні технології в м'ясному скотарстві	6	21
7	Інноваційні технології в галузі свинарства.....	6	21
8	Сучасні елементи в технології виробництва продукції вівчарства	10	21
9	Інноваційні технології в птахівництві	10	21
10	Забезпечення комфортних умов утримання для тварин	6	21
11	Селекція у тваринництві	6	21
12	Оцінювання племінних якостей тварин	6	21
13	Молочна та м'ясна продуктивність сільськогосподарських тварин	6	21
14	Інші види продуктивності сільськогосподарських тварин	6	21
15	Перспективи і шляхи збільшення виробництва продукції тваринництва та покращення якості за рахунок впровадження інновацій	6	21
	Разом:	228	316

Основні види самостійної роботи, передбачені при опануванні навчальної дисципліни:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Підготовка до практичних занять.
3. Опрацювання та вивчення рекомендованої літератури та нормативних документів.
4. Робота з інформаційними ресурсами мереж Інтернет (пошук та обробка інформації).
5. Виконання завдань самостійної роботи.

4. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Діяльність викладача орієнтована на студентоцентрований підхід в освітньому процесі, що дозволяє досягнути багатоманітності поглядів на проблеми.

Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, демонструються відеоматеріали з різних біологічних процесів організму тварини. Практичні заняття проводяться у вигляді виконання практичних індивідуальних завдань.

5. ФОРМИ КОНТРОЛЮ, МЕТОДИ І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форма контролю: іспит.

Методів оцінювання:

- опитування;
- тестування;
- розв'язання практичних завдань, задач, ситуацій.

Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни виставляється відповідно до методики накопичення балів за результатами поточного та підсумкового контролю.

Таблиця 5.1 – Схема нарахування балів, які отримують здобувачі вищої освіти спеціальності 204 «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва», освітньої програми Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва

Поточний контроль											Підсумковий контроль	Загальна сума балів
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T9	T10		
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40	100
T11	T12	T13	T14	T15								Загальна сума балів
4	4	4	4	4							100	

Таблиця 5.2 Взаємозв'язок між результатами навчання та обов'язковими видами навчальної діяльності (робіт)

Результати навчання	Види робіт		
	Практична робота	Тест	Усна відповідь
ПРН1. Оцінювати та забезпечувати якість та безпечність технологій виробництва продукції тваринництва, кормів та кормових засобів, рівнів	+	+	

живлення тварин та продукції тваринного походження			
ПРН2. Розробляти, впроваджувати й модернізувати ефективні технології і процеси у сфері виробництва і переробки продукції тваринництва.		+	
ПРН3. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань та створення нових технологій та продуктів в сфері тваринництва та в ширших мультидисциплінарних контекстах.		+	
ПРН6. Будувати та досліджувати моделі технологічних процесів виробництва і переробки продуктів тваринництва, оцінювати їх адекватність, визначати межі застосовності	+	+	
ПРН10. Нести відповідальність за розвиток професійних знань і практик, оцінювання стратегічного розвитку команди, формування ефективної кадрової політики.		+	+

Критерії оцінювання

Таблиця 5.3 – Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Екзаменаційна оцінка	Залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ, ПРОГРАМНЕ, НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Програмне забезпечення: Office 365 (рік введення в експлуатацію – 2020 рік). Методичне забезпечення з використанням корпоративної платформи Teams і Moodle

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Вертійчух А.І, Маценко М.І. Технологія виробництва продукції тваринництва. - К.: Урожай, 1995. - 376с.
2. Деталізовані норми годівлі сільськогосподарських тварин: Довідник /за ред. М.Т. Ноздріна/. -К.: Урожай, 1991. - 344с.
3. Єлисеєв А.П. та ін. Анатомія і фізіологія сільськогосподарських тварин. - К.: Вища школа, 1988, - 456с.
4. Лановська М,Г. та ін. Тваринництво.-К.; Вища школа, 1993.-335с.
5. Наукове обґрунтування технологій молочного та м'ясного скотарства / Я. М. Гадзало, М. І. Башенко, О. І. Костенко, О. М. Жукорський, О. К. Трішин, Є. В. Руденко, В. П. Шабля, С. Г. Юрченко, О. Є. Адмін, А. О. Парієв, С. М. Александров, Н. Г. Адміна, Т. Л. Осипенко, І. Ю. Задорожна, С. Ф. Антоненко, Л. Г. Гребень, Ю. С. Кравченко, В. А. Марченко, О. М. Панченко, Н. Л. Балагуровська, Д. В. Зволейко, Б. І. Шевчук, Р. М. Дібіров, Н. П. Русько, Є. Ф. Ткач, О. О. Дробишев, Т. М. Коротченко / Інститут тваринництва Національної академії аграрних наук України, Науково-методичний центр «Технології у тваринництві». – Харків. – 2015. – 498 с.
6. Основи технологій виробництва продукції тваринництва /за ред. Кулика М.Ф./ - К.: Сільгоспосвіта, 1994. - 432с.
7. Проценко М.Ю. та ін. Розведення сільськогосподарських тварин. - К.: Вища школа, 1987. - 247с.
8. Свинарство і технологія виробництва свинини. - К.: Урожай, 1996. - 352с.
9. Скотарство і технологія виробництва молока та яловичини. - К.: Урожай, 1995. - 472с.
10. Технологія виробництва продукції тваринництва /О.Т. Бусенко, В.Д. Столюк, В.Д. Уманець та ін.; За ред. О.Т. Бусенко. - К.: Аграрна освіта, 2001. - 432 с.
11. Технологія виробництва продукції тваринництва /О.Т. Бусенко, В.Д. Столюк, О.Й. Могильний та ін.; За ред. О.Т. Бусенко. - К.: Вища освіта, 2005. - 496 с.
16. Технологія виробництва продукції тваринництва /О.Т. Бусенко, В.Є. Скоцик, М.І. Маценко та ін.; За ред. О.Т. Бусенко. - К.: Агроосвіта, 2013. - 492 с.:

Допоміжна

1. Гопка Б.М., Хоменко М.П., Павленко П.М. Конярство. - К.: Вища школа, 2004. - 320с.
2. Годівля сільськогосподарських тварин /В.Я. Максаков, М.І. Мосолов, О.І. Бондарев та ін. - К.: Урожай, 1987.
3. Деталізовані норми годівлі сільськогосподарських тварин: Довідник /М.Т. Ноздрін, М.М. Карпусь, В.Ф. Каравашенко та ін.; за ред. М.Т. Ноздріна. - К.: Урожай, 1991.
4. Довідник з виробництва свинини /За ред. В. П. Рибалко. - Х.: Еспада, 2001.
6. Довідник поживності кормів /М.М. Карпусь, С.І. Карпович, А.В. Малієнко та ін. - К.: Урожай, 1988.

Електронні ресурси

1. <http://svynarstvo.in.ua/>
3. <http://agroua.net/animals/>
4. <http://www.konevodstvo.org/>
5. <http://konevodstvo.su/>
6. <http://ruhorses.ru/index.html>
7. <http://www.horses.dp.ua/>
8. <http://www.kazequestrian.org/>
9. <http://www.agro-business.com.ua/>
10. <http://www.agrosovuz.com.ua/konsalting/molochnoe-zhivotnovodstvo/>
11. <http://www.milkua.info/uk/>
12. <http://kombikorm.com.ua/news/>
13. <http://www.ptahv.org.ua/>
14. <http://www.ptizevod.narod.ru/>
16. <http://kiz.su/>
18. <http://krolikovod.com/phpforum/>